Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/3202

12.6.2026

Bekendmaking van een aanvraag tot registratie van een geografische aanduiding op grond van artikel 15, lid 4, van Verordening (EU) 2024/1143 van het Europees Parlement en de Raad

(C/2026/3202)

Binnen drie maanden na de datum van deze bekendmaking kunnen de autoriteiten van een lidstaat of van een derde land of een natuurlijke of rechtspersoon die een rechtmatig belang heeft en in een derde land gevestigd is of woont, bij de Commissie bezwaar indienen overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2024/1143 van het Europees Parlement en de Raad ([1]).

ENIG DOCUMENT

Oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen van landbouwproducten

"Banski kestenov med"

EU-nr.: PDO-HR-03402 — 13.1.2025

1. **Naam/namen**

"Banski kestenov med"

2. **Type geografische aanduiding**

BOB X BGA ☐

3. **Land waartoe het afgebakende geografische gebied behoort**

Kroatië

4. **Beschrijving van het landbouwproduct**

4.1. *Indeling van het landbouwproduct overeenkomstig de post en code van de gecombineerde nomenclatuur, als bedoeld in artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2024/1143*

04 — MELK EN ZUIVELPRODUCTEN; VOGELEIEREN; NATUURHONING; EETBARE PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG, ELDERS GENOEMD NOCH ELDERS ONDER BEGREPEN

0409 — Natuurhoning

4.2. *Beschrijving van het landbouwproduct waarop de geregistreerde naam van toepassing is*

"Banski kestenov med" is een honing die wordt geproduceerd door kolonies van de Carnioolse honingbij (*Apis mellifera carnica*, Pollmann 1879) uit de nectar van tamme kastanjes (*Castanea sativa* Mill.) uit de regio Banovina.

Melissopalinologische kenmerken

Naast pollen van tamme kastanjes (*Castanea sativa*) kan het pollenspectrum van "Banski kestenov med" ook pollen van de volgende nectarproducerende plantensoorten bevatten: sporkehout (*Frangula alnus*), valse indigostruik (*Amorpha fruticosa*), rode kornoelje (*Cornus sanguinea*), lindebomen (*Tilia* spp.), soorten van de composietenfamilie (*Asteraceae*), bosvruchtenbomen (*Prunus* spp.), robinia (*Robinia pseudoacacia*), esdoorns (*Acer* spp.), gewone rolklaver (*Lotus corniculatus*) en, in mindere mate, pollen van andere plantensoorten. Pollen van de volgende niet-nectarproducerende

([1]) Verordening (EU) 2024/1143 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende geografische aanduidingen voor wijn, gedistilleerde dranken en landbouwproducten, evenals gegarandeerde traditionele specialiteiten en facultatieve kwaliteitsaanduidingen voor landbouwproducten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1308/2013, (EU) 2019/787 en (EU) 2019/1753 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1151/2012 (PB L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

plantensoorten kunnen ook aanwezig zijn in het pollenspectrum: essen (*Fraxinus* spp.), kropaar (*Dactylis glomerata*), soorten van de grassenfamilie (*Poaceae*), weegbree (*Plantago* spp.), mais (*Zea mays*) en zuring (*Rumex* spp.). Wanneer het aandeel pollen van niet-nectarproducerende plantensoorten wordt uitgesloten van de totale hoeveelheid pollen, moeten pollen van de tamme kastanje (*Castanea sativa*) in "Banski kestenov med" ten minste 85 % van de resterende hoeveelheid pollen van nectarproducerende plantensoorten uitmaken.

Organoleptische eigenschappen

"Banski kestenov med" heeft de volgende organoleptische kenmerken:

— Uiterlijk

Kleur: (licht) amberkleurig

Helderheid: helder

Kristallisatie: langzaam

— Geur: matig tot zeer intense geur van kastanjebloemen, nat karton en geplette walnootbladeren

— Smaak: licht zoet en zuur en matig tot zeer bitter

— Aroma: matig tot zeer uitgesproken aroma van verbrande suiker, suikerstroop, rook en alsem

Fysisch-chemische eigenschappen

Watergehalte: maximaal 18,0 %

Elektrische geleidbaarheid: minimaal 0,80 mS/cm

Gehalte aan hydroxymethylfurfural (HMF): maximaal 15 mg/kg honing.

4.3. *Afwijkingen inzake het betrekken van diervoeders (alleen voor producten van dierlijke oorsprong met een beschermde oorsprongsbenaming) en beperkingen op het betrekken van grondstoffen (alleen voor verwerkte producten met een beschermde geografische aanduiding)*

Zolang de bijen foerageren op kastanjebloemen, is het verboden de bijenkolonies verboden te voederen. In het vroege voorjaar en tijdens de niet-foerageerperiode mogen de bijen wel worden gevoederd om ontwikkeling ervan te stimuleren. Ten minste 14 dagen voordat de kolonies beginnen foerageren op kastanjebloemen moet het voederen ophouden. De bijen mogen ook in de late zomer en vroege herfst worden gevoerd zodat ze voldoende voedselreserves hebben voor de winter. Suikerstroop en/of koeken van suiker en honing zijn toegestaan als voer. Het voer mag worden gemaakt van tafelsuiker van buiten het afgebakende geografische gebied. Het drogestofgehalte van buiten het afgebakende geografische gebied mag niet meer bedragen dan 50 % van de totale droge stof die de bijenkolonies in de loop van het jaar consumeren. De resterende droge stof betreft honing die door bijenkolonies wordt gemaakt van nectar en/of honingdauw uit het afgebakende geografische gebied. De periode voor het voederen van de bijenkolonies werd bepaald om ervoor te zorgen dat het geen invloed heeft op de kwaliteit van "Banski kestenov med" of op het verband met het geografische gebied.

4.4. *Specifieke onderdelen van het productieproces die in het afgebakende geografische gebied moeten plaatsvinden*

Alle onderdelen van het productieproces van "Banski kestenov med" (foerageren en oogsten) moeten plaatsvinden in het afgebakende geografische gebied.

4.5. *Specifieke regels voor het verpakken, in plakken snijden, raspen enz. van het product waarnaar de geregistreerde naam verwijst*

Om de kwaliteit en traceerbaarheid te garanderen, moet de honing in het afgebakende geografische gebied worden verpakt. Tijdens het vervoer kunnen ongeschikte (hoge) temperaturen de fysisch-chemische parameters en organoleptische kenmerken van "Banski kestenov med" veranderen of ertoe leiden dat de honing ongewenste vreemde geuren opneemt of vocht uit de lucht aantrekt.

4.6. *Specifieke regels inzake de etikettering van het landbouwproduct waarnaar de geregistreerde naam verwijst*

Op alle voorverpakkingen die in de handel worden gebracht, moet het logo "Banski kestenov med" zijn aangebracht. Naast het logo moet op de voorverpakking ook de naam van de producent worden vermeld. Daarnaast moet op elke voorverpakking een stempel met een identificatienummer worden aangebracht. Het recht om dit etiket samen met de stempel en het logo "Banski kestenov med" te gebruiken, wordt onder dezelfde voorwaarden verleend aan alle gebruikers van de benaming die een product in de handel brengen dat aan het productdossier voldoet.

De grafische voorstelling is een zwart logo met een transparante achtergrond. Het logo bestaat uit een zwarte cirkel met daarin een gestileerde houten spiraalvormige honingdipper en het gestileerde zwaard van graaf Josip Jelačić. Deze symbolen overlappen elkaar en vormen zo een visueel compact geheel. Onder de cirkel staan de woorden "BANSKI KESTENOV MED" in zwart cinzellettertype, waarbij het woord "BANSKI" vetgedrukt is om het territoriale verband met Banovina en de bovengenoemde Kroatische graaf verder te benadrukken. Het logo en de tekst mogen als geheel niet kleiner zijn dan 50 x 40 mm.

Figuur 1

Het logo van de "Banski kestenov med"

5. **Beknopte beschrijving van het afgebakende geografische gebied**

Het geografische productiegebied van "Banski kestenov med" omvat de regio Banovina, met steden (Petrinja, Glina en Hrvatska Kostajnica) en gemeenten (Sunja, Majur, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Dvor, Topusko en Gvozd).

6. **Verband met het geografische gebied**

Specificiteit van het geografische gebied

Banovina is een regio die deel uitmaakt van de provincie Sisak-Moslavina. De regio ligt aan de rand van de Pannonische vlakte, tussen de Sava-rivier en de lagere gedeelten van de rivieren Una, Kupa en Glina. Banovina beslaat in het zuiden een glooiend berglandschap, met de berg Zrinska Gora, en in het noorden en noordoosten het bekken van de rivier de Sava en haar zijrivieren. Daartussen bevinden zich valleien van veel kleine waterlopen. Een aanzienlijk deel van de oppervlakte is bebost, waaronder rond Dvor en Hrvatska Kostajnica. Het grootste deel van het afgebakende geografische gebied wordt gekenmerkt door goed onderhouden vegetatie, een kleine bevolking, extensieve landbouw en grote uitgestrekte gebieden zonder industrie en grote marktdeelnemers. Dat heeft uiteindelijk gevolgen voor het milieubehoud en is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van de bijenteelt. Dat geeft het gebied ook zijn specifieke karakter. In de kastanjegebieden in de regio Banovina komt diepe luvisol het vaakst voor, met pH-waarden tussen 4,77 en 6,57.

In continentaal Kroatië komt de tamme kastanje het vaakst voor in gemengde bossen of bossen van een enkele soort. 7 324,88 ha of 48,8 % van de kastanjegebieden bevinden zich in het district Sisak-Moslavina, waar het geografische productiegebied van "Banski kestenov med" ligt. Afhankelijk van de microlocatie beginnen de kastanjebomen in Banovina rond 5 juni te bloeien, eerst rond Budučina op het land richting het noordoosten en ten slotte rond 27 juli in Šamarica. Sommige bomen bloeien ongeveer tien dagen. Toponiemen in verband met de bijenteelt zijn belangrijk omdat zij vaak wijzen op een gebied dat vroeger rijk was aan honingdragende planten of waar zich ooit bijenkolonies bevonden. Toponiemen kunnen ook wijzen op traditionele bijenteeltpraktijken in een bepaald gebied of op andere bijenteeltgerelateerde aspecten. Van de toponiemen die van belang zijn voor de bijenteelt en de honingproductie in Banovina, moet Hrvatska Kostajnica zeker worden vermeld. De benaming "Kostajnica" suggereert dat zij is afgeleid van het woord "kostanj" (kastanje). Dit wordt bevestigd door het feit dat in de heuvels aan beide zijden van de rivier de Una belangrijke gebieden van tamme kastanjes voorkomen.

Specificiteit van het product

Naast de bodemkenmerken en de florale samenstelling zijn ook de klimatologische omstandigheden van grote invloed op de specificiteit van "Banski kestenov med". Aan de hand van melissopalynologische analyses zijn de honingdragende plantensoorten bepaald, waarvan de bijen nectar verzamelen en waaruit het verband blijkt tussen de honing en het afgebakende geografische gebied, alsook de verschillen ten opzichte van kastanjehoning uit andere geografische gebieden. Een groot deel van de onderzochte monsters bestond uit pollen van sporkehout (*Frangula alnus*), valse indigostruik (*Amorpha fruticosa*), rode kornoelje (*Cornus sanguinea*), lindebomen (*Tilia* spp.), soorten van de composietenfamilie (*Asteraceae*), bosvruchtenbomen (*Prunus* spp.), robinia (*Robinia pseudoacacia*), esdoorns (*Acer* spp.) en gewone rolklaver (*Lotus corniculatus*).

Naast de botanische oorsprong werd ook de elektrische geleidbaarheid van de monsters getest. Er werden indicatorwaarden tussen 0,84 mS/cm en 1,80 mS/cm vastgesteld, met een gemiddelde waarde van 1,24 mS/cm. Uit een vergelijking van deze kastanjehoning met kastanjehoning uit andere regio's bleek dat de waarden voor elektrische geleidbaarheid in die andere regio's aanzienlijk hoger waren, van 1,05 mS/cm tot zelfs maar 2,25 mS/cm, met een gemiddelde waarde van 1,61 mS/cm. Naast nectar is honingdauw — geproduceerd door bladluizen en schildluizen — ook te vinden in kastanjegebieden. Die hoge gemiddelde waarden voor elektrische geleidbaarheid zijn waarschijnlijk een gevolg van het aandeel honingdauw in de geteste honingmonsters uit de andere regio's. In feite beïnvloedt de aanwezigheid van honingdauw indirect het uiterlijk van de honing, d.w.z. de kleur ervan, die donkerder is dan de honingmonsters van Banovina. De meeste monsters van "Banski kestenov med" varieerden echter van licht amberkleurig tot amberkleurig, en hun geur, bitterheid en waarden voor elektrische geleidbaarheid waren kenmerkend voor het organoleptische profiel van kastanjehoning. Dat benadrukt allemaal het onderscheidende karakter van deze honing.

Causaal verband tussen de specificiteit van het geografisch gebied en de specificiteit van het product

"Banski kestenov med" is een product dat sterk verbonden is met het gebied waaruit het afkomstig is. Het ontleent zijn specifieke kenmerken aan het geografische gebied, dat natuurlijke bossen met een hoog aantal tamme kastanjes (*Castanea sativa*) omvat, het grootste gebied van deze boom in Kroatië. De kastanjes bloeien op verschillende tijdstippen, afhankelijk van de habitats waarin zij in het geografische productiegebied worden aangetroffen. Het foerageren duurt dus meer dan een maand, als gevolg van variaties in hoogte en blootstelling. Daarnaast hebben de bodemkenmerken en de weersomstandigheden een aanzienlijk effect op de hoeveelheid afgescheiden nectar. Zure bodems zorgen voor optimale groeiomstandigheden voor de zoete kastanje, wat een positief effect heeft op de bloei en bijgevolg op de hoeveelheid afgescheiden nectar. De plant haal water en minerale stoffen uit de bodem en verwerkt deze tot sap, de grondstof waaruit nectar wordt gemaakt. Dit heeft dus gevolgen voor de kwaliteit van het eindproduct: honing. Naast het bodemtype beïnvloeden ook de weersomstandigheden de afscheiding van nectar door de tamme kastanje, met name neerslag. Die is in de regio Banovina gelijkmatig over het groeiseizoen, en met name de bloeitijd, verdeeld. De afwisseling van zonneschijn en korte buien tijdens de bloeitijd van de tamme kastanje verhoogt de relatieve luchtvochtigheid, wat ook een positief effect heeft op de afscheiding van nectar. Het optimale gebruik van foerageerbronnen maakt het mogelijk om "Banski kestenov med" van uitzonderlijke kwaliteit te produceren. Dit blijkt ook uit het onderscheidende organoleptische profiel, de fysisch-chemische parameters en het specifieke pollenspectrum van de honing, d.w.z. de aanwezigheid van pollen van sporkehout (*Frangula alnus*) en valse indigostruik (*Amorpha fruticosa*) als begeleidende plantensoort, waardoor "Banski kestenov med" zich onderscheidt van kastanjehoning van de andere regio's waar deze kan worden geproduceerd.

Naast het reliëf en de klimatologische omstandigheden hebben ook belangrijke kastanjegebieden, die een belangrijke bron van bloemen zijn in het afgebakende geografische gebied, bijgedragen tot de totstandkoming van de onderscheidende bijenteelt. De vaardigheden en kennis van de bijentelers in Banovina, wat betreft hun inzicht in en toepassing van tijdige technologische interventies in bijenkolonies en de voorbereiding van de honing voor de markt, waarborgen de productie van "Banski kestenov med" van hoge kwaliteit. De kennis en ervaring van de bijentelers blijkt uit de bijzondere aandacht die zij besteden aan het kiezen van geschikte locaties voor bijenstallen in het licht van de topografie. Door te kiezen voor op het zuiden en zuidoosten gerichte locaties die beschut zijn tegen de wind en voldoende zonnig zijn, wordt de optimale ontwikkeling van bijenkolonies gewaarborgd. Kolonies die zich onder dergelijke omstandigheden ontwikkelen, bereiken een adequaat niveau van collectieve activiteit, wat uiteindelijk tot uiting komt in de inname van nectar. Regelmatige monitoring van en toezicht op de bloei en de ingestie van nectar maakt tijdige extractie mogelijk, een van de belangrijkste factoren bij de productie van kwaliteitshoning die honing uit deze regio onderscheidt van kastanjehoning die in andere regio's wordt geproduceerd. Dankzij jarenlange observatie van de bloei van de tamme kastanje kunnen de lokale bijentelers met name bepalen wanneer die bomen beginnen te bloeien en zo bijenkolonies tijdig op geselecteerde locaties plaatsen om te profiteren van de ingestie van kastanjenectar zodat de honing uit één soort nectar gemaakt wordt. Dat komt bijgevolg tot uiting in de typische organoleptische eigenschappen van de honing. "Banski kestenov med" wordt gekenmerkt door een laag water- en HMF-gehalte (hydroxymethylfurfural). Een dergelijk watergehalte wijst erop dat de bijen tijdens de rijping van de honing naar behoren water hebben onttrokken en dat de bijentelers de honing correct hebben gewonnen, waardoor de kwaliteit van de honing verder is beïnvloed. Honing met een laag HMF-gehalte bevestigt dat de honing vers is en niet is verwarmd tot temperaturen boven 40 °C, zodat de waardevolle bestanddelen ervan behouden blijven. De nadruk die lokale bijentelers leggen op het behoud van kwaliteit door kennis en ervaring heeft derhalve een rechtstreeks effect op de chemische samenstelling van "Banski kestenov med".

Een combinatie van de bovengenoemde factoren, waaronder het hoge aandeel kastanjebossen in de regio Banovina, het beschermde milieu, het gunstige microklimaat in de regio, de bijenteelttradities en de vaardigheden en kennis van de lokale bijentelers, heeft rechtstreekse gevolgen voor de specifieke kenmerken van "Banski kestenov med".

De specificiteit van "Banski kestenov med" berust op de gevestigde bijenteelttraditie, waardoor het verband met het afgebakende geografische gebied ook wordt versterkt door historische, traditionele en culturele factoren. Het eerste schriftelijke document waarin de honing (en bijgevolg ook de bijenteelt in Banovina) wordt genoemd, dateert immers al van het jaar 1211 en verwijst naar het recht van een kloosterkerk om gebruik te maken van honing. De bijenteler Milan Krizman leverde mogelijk de belangrijkste bijdrage aan de bijenteelt in Petrinja. Hij promootte de bijenteelt en ontwikkelde een moderne bijenkast die bekendstaat als "krizmanka". De eerste vereniging van bijentelers in de regio Banovina was de in 1952 opgerichte vereniging Petrinja, die nog steeds actief is.

Verwijzing naar de bekendmaking van het productdossier van de geografische aanduiding

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/zoi-zozp-zts/Specifikacija_Banski_kestenov_med_kolovoz_2025.pdf